

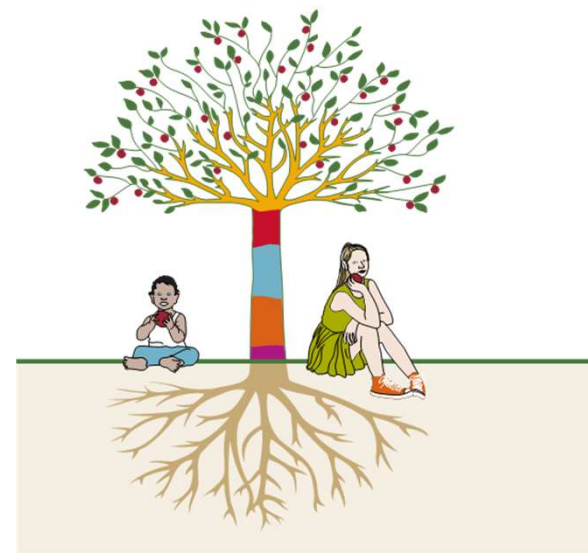
Projektplan

Implementering av Tidig Upptäckt, Tidiga
Insatser i Södra Älvsborg
Breddningspilot Regionala barnuppdraget

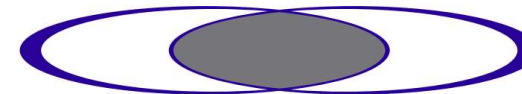
21-12-01

Upprättad av Anna Lundgren,
projektledare

Godkänd av Styrgruppen för projektet



Närvårdskontoret



Närvårdssamverkan
Södra Älvsborg

Bakgrund



- "Tidig upptäckt, tidiga insatser" började som ett pilotprojekt 2018-2020 i Mark och Svenljunga kommun. Syftet med projektet var att utveckla och pröva en modell där barn 0-5 år med utvecklingsrelaterade funktionsavvikelser erbjuds insatser tidigt utifrån behov, i en mer sammanhållen organisatorisk struktur. Modellen omfattar hur bedömningsmoment tidigt i vårdprocessen kan utvecklas utifrån tvärprofessionellt och tvärsektoriellt perspektiv, liksom hur tidiga behandlande/habiliterande insatser kan samordnas och ges utifrån ett helhetsperspektiv. Under projekttiden etablerades tydliga arbetssätt/processer samt skriftliga rutiner, dokument, fråge- och informationsmaterial till både personal och vårdnadshavare. Det småbarnsteam som startades under pilotverksamheten är nu en del av ordinarie verksamhet i berörda kommuner och drivs av en lokal styrgrupp bestående av chefer inom de berörda verksamheterna. Verksamheter som berörs av arbetssättet är Psykologenheten för mödra- och barnhälsovård i Södra Älvsborg, Barn- och ungdomspsykiatri Neuropsykiatrisk mottagning vid Södra Älvsborgs Sjukhus, Central barn- och elevhälsa Mark och Svenljunga kommun, barn och ungdomsmedicinsk mottagning i Skene samt BUP öppenvårdsmottagning i Skene. Under projekttiden deltog även fysioterapeut från Central arbets- och fysioterapienhet vid Södra Älvsborgs Sjukhus.
- Efter att pilotverksamhet i Mark och Svenljunga kommun avslutats i juni 2020, och en utvärdering överlämnats i slutrapport till Närvårdssamverkan Södra Älvsborg, fick Närvårdssamverkan Södra Älvsborg i uppdrag, efter ett beslut i Delregionalt politiskt samråd, att implementera arbetssättet "Tidig upptäckt, tidiga insatser" i hela Södra hälso- och sjukvårdsnämndens område (dvs. ytterligare 6 av 8 kommuner). Följande projektplan beskriver det planerade arbetet med spridning och implementering av modellen.
- Implementeringsprojektet "Tidig upptäckt, tidiga insatser" ingår även, som en av flera breddningspiloter, i Regionala barnuppdraget (RBU) fokusområde Nära vård. En pilot som också prövar modellen från ovan beskriven pilot genomförs i Skaraborg, på uppdrag av Östra hälso- och sjukvårdsnämnden, med lokal projektledare och projektorganisation. RBU erbjuder regionalt processtöd som nära följer dessa utvecklingsarbeten och verkar för nätverkande mellan de båda projekten. Därmed berikas, anpassas och utvecklas arbetet genom möjlighet till gemensamt lärande och utbyte av erfarenheter inom VGR. Det regionala processtödet tittar också på utveckling, lärande och synergier kopplat till modellen utifrån regionalt perspektiv. Processtödet verkar tillsammans med de lokala projektledarna för att utredningar/genomlysningar på regional nivå som rör målgruppen barn samspelar med modell "Tidig upptäckt, tidiga insatser". Utredningar som här är aktuella är exempelvis "Sammanhållen vårdprocess för barn och unga med utvecklingsrelaterade funktionsavvikelser", "Utredning av specialist-BVC i VGR", "Utredning av barnlogopedi i VGR", "Uppdrag för ökad tillgänglighet inom barn- och ungdomspsykiatri" (En väg in). De lokala projekten i Södra Älvsborg respektive Skaraborg förser Regionala barnuppdraget med viktig information om erfarenheter, utmaningar och framgångsfaktorer från den kliniska vardagen samt hur olika geografiska förutsättningar påverkar arbetssätt och eventuellt medför behov av anpassningar.
- Även nationellt finns fokus på nära och tidiga insatser för barn och unga och deras familjer, bl.a. utredningen om en sammanhållen god och nära vård för barn och unga SOU 2021:34 "Börja med barnen!"

Syfte och mål



Syfte

Skapa förutsättningar för att små barn (0-5 år) med misstanke om utvecklingsrelaterade funktionsavvikelser, i hela Södra Älvsborg, får en så gynnsam utveckling som möjligt med ökad fysisk, psykisk och social hälsa som följd. Genom att förändra arbetssätt/processer för målgruppen mot en mer nära och sammanhållen vård och omsorg, kan hälsa främjas för barnet med familj.

Projekt mål

- Implementera arbetssätt från modell "Tidig Upptäckt, Tidiga Insatser" i samtliga kommuner som ingår i Närvårdssamverkan Södra Älvsborgs område genom att:
 - Etablera samverkansformen "småbansteam" i samtliga 8 kommuner i Närvårdssamverkan Södra Älvsborgs område (finns idag i 2). Teamen ska ha hållbara strukturer som "kan stå på egna ben" efter avslutat implementeringsprojekt och lokal styrning förankrad i berörda verksamheter.
 - Behålla grundmodell från pilotprojektet i Mark/Svenljunga. Anpassningar kommer och bör göras utifrån lokala förutsättningar, rekommendationer i slutrapport från pilotprojektet i Mark/Svenljunga o de erfarenheter som gjorts sedan projektavslut juni 2020. Fortsatt utvecklingsarbete/implementering är också hjälpt av de utredningar för målgruppen som pågår regionalt.
- I Mark/Svenljunga pröva det förslag till riktade föräldraskapsstödjande insatser som togs fram i det tidigare pilotprojektet men ej kunde prövas pga. pandemi. Därefter ställningstagande till vidare implementering.

Utmaningar



- Rymma förändrat arbetssätt inom befintlig budget.

Exempelvis:

- Resurssättning inom flera verksamheter (ex.BUM/specBVC, BUP, psykologenheter, logopedmottagning).
 - Om fler barn uppmärksammas vid arbetsmodellen "Tidig upptäckt, tidiga insatser", vilket uppges ha skett i Mark/Svenljunga, blir det än större tryck på medverkande verksamheterna (som redan är "hårt belastade").
 - Finna för ändamålet lämpliga lokaler som inte innebär en ny kostnad.
-
- Kulturförändring inom verksamheter: Fokus på mer samverkan och mindre "stuprörstänk" är efterfrågat i och mellan många verksamheter, dock kan det bli utmanade att förändra invanda arbetssätt.
-
- Kommuners olika förutsättningar och storlek kräver olika arbetssätt.
Exempelvis:
 - Olika lokala utarbetade processer kring samarbete mellan och inom kommunen och hälso- och sjukvården.
 - Olika rutiner och dokumentationssystem.
 - Specialpedagogiska insatser på privata förskolor.
-
- Uppmärksamma tidiga behandlande/habiliterande insatser och inte enbart fokusera på kartläggning/utredning.
-
- Projektets tidsplan.

Organisation



Projektägare

Projektet initierades ursprungligen av Södra hälso- och sjukvårdsnämnden. Implementeringsuppdraget kommer från Delregionala Politiska Samrådet (DPS) som har beslutat att Styrgruppen för Närvårdssamverkan Södra Älvsborg är projektägare och ytterst ansvarig för projektet. En lokal styrgrupp ("Lilla styrgruppen") är ansvarig för att direkt styrning och ledning av projektet finns. Deltagarna i denna har delvis ersatts under hösten 2021 utifrån behov i implementeringsarbetet. Lilla styrgruppen består nu av socialchef Svenljunga kommun (styrgruppens ordförande), verksamhetschef BUP Södra Älvsborg Sjukhus, områdeschef Psykologenhetererna för mödra- o barnhälsovård, områdeschef BUM Södra Älvsborg, verksamhetschef Neuro- och rehabiliteringsklinik SÄS, enhetschef barn- och ungdomshabiliteringen Borås, chef för barnhälsan Borås stad, enhetschef inom primärvården (vårdcentral) samt ansvarig tjänsteperson Södra hälso- och sjukvårdsnämnden Koncernstab Beställning och produktionsstyrning av hälso- och sjukvård Koncernkontoret. Styrgruppens sammansättning kan delvis komma att förändras utifrån lokala behov vid fortsatt implementering, framför allt avseende kommunrepresentation.

Projektledning

Anna Lundgren med grundprofession logoped, tillsätts av Närvårdssamverkan Södra Älvsborg som projektledare på 50%. Anna har som projektledare tillgång till processtöd via koordinatör Charlotte Bliesener Falkenström på Närvårdssamverkan Södra Älvsborg samt från processtöd Karin Berg Regionala barnuppdragets programgrupp (RBU).

Referensgrupp

Referensgrupp ska fungera rådgivande och som arbetsgrupp och bildas under hösten 2021. Gruppen består av representanter från kommun (förskola och barnhälsa), Central barnhälsovård, BVC/PV, Psykologenheten för mödra- och barnhälsovård, Barnlogopedi, Barn- och ungdomsmedicin, Barn- och ungdomspsykiatri. Inom Individ och familjeomsorg (Borås Stad) kommer en kontaktperson att finnas. Andra för gruppen viktiga samverkanspartners kommer att bjudas in/kontaktas vid behov (ex. habilitering, primärvårdsrehab, elevhälsan, representation för folkhälsa). Referensgruppens sammansättning kommer delvis att förändras under projektets gång, framförallt utifrån i vilken kommun som implementeringsarbetet pågår.

Rapportering

Avrapportering (muntligt och/eller skriftligt) från projektledare sker regelbundet till Lilla styrgruppen, DPS, Styrgruppen för Närvårdssamverkan och RBU. Berörda verksamheter får löpande information i samband med implementering via representanter i referensgrupp, de kontaktpersoner som finns för respektive verksamheter och direkt från projektledare. Projektet kommer också att ha en egen sida på Närvårdssamverkan Södra Älvsborgs webbplats som möjliggör att delge information om arbetet till projektets intressenter. Projektledare kan, vid önskemål om det, besöka berörda verksamheter och andra intresserade för genomgång av modell och nya arbetssätt efter överenskommelse med verksamhetsansvarig.

Genomförande



Tids- och aktivitetsplan

Projektperiod: Start 21-09-01 tom 23-09-01

Se tidslinje (nästa sida) för aktiviteter/hållpunkter. Vissa steg är förutsättning för att andra kan tas. En del aktiviteter kan genomföras parallellt. Det är svårt att i nuläget veta hur tidsomfattande varje steg är. Troligt kommer vissa steg att gå snabbare längre fram i implementeringen när arbetsmodellen är mer känd och beprövad. Då verksamheterna inom hälso- och sjukvården har ansvar över hela Södra Älvsborg kan de redan på tidigt stadie tänka och planera storskaligt.

Projektledare ansvarar för att driva projektet, med stöd av referensgrupp och under ledning av styrgrupp.

Utvärdering kommer att ske löpande i arbetsprocessen tillsammans med berörda verksamheter enligt PDSA-struktur. Dialog kommer också att föras med projektets styrgrupp avseende behov av rapport med sammanfattning av utvärdering efter implementering i Borås kommun. Då Borås är en stor kommun och förutsättningarna därmed skiljer sig åt från kommunerna Mark och Svenljunga kan detta tänkas vara bra för det vidare implementeringsarbetet.

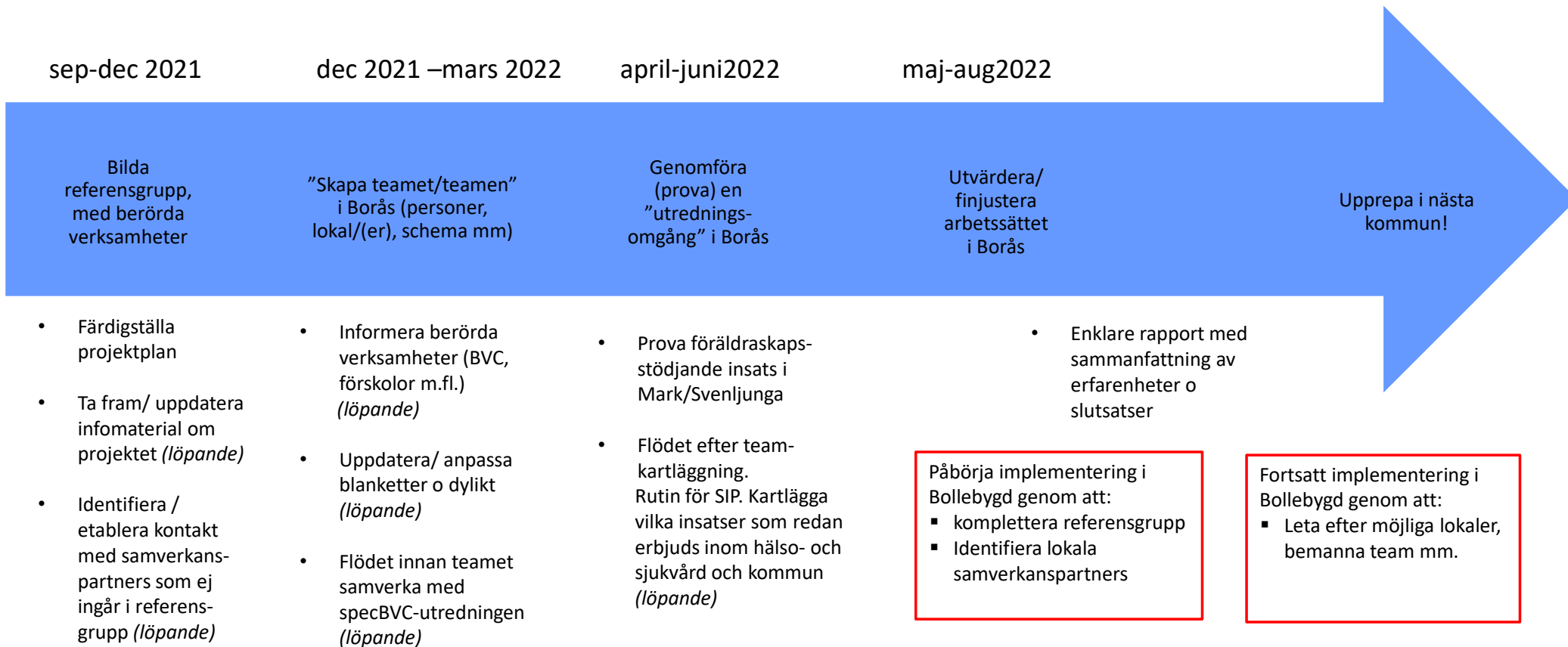
Den föräldraskapsstödjande insatsen bör utvärderas mer strukturerat.

I samband med implementering i ny kommun se över behov och verka för möjlighet till kompetenshöjande insatser till personal inom förskola och barnhälsovård.

Dialog med andra projekt inom Regionala barnuppdraget (RBU) och regionen krävs, ffa. det som framkommer i utredningarna av specialist-BVC och barnlogopedi samt det regionala utvecklingsuppdraget för ökad tillgänglighet inom barn- och ungdomspsykiatri i VGR ("En väg in"). Här kommer lokal projektledare samarbeta med och få stöd av regionalt processtöd från RBU.

I pilotprojektet gjordes ingen barnrättsprövning/analys. Detta bör göras inom implementeringsprojektet och dialog kommer att ske med RBU kring detta.

Genomförande- tidslinje



Uppskattat tidsplan gjord november 2021- kan komma att revideras under processen gång.

Ekonomi



- Projektet finansieras av Närvårdssamverkan Södra Älvsborg och Regionala barnuppdraget.
- Projektmedel går till finansiering av en projektledare på 50% i med start första september 2021 och avslut första september 2023.

Riskhantering



Riskanalys gjordes av arbetsättsprocessen i "Projektteam Mark" (nu Småbarnsteamet Mark/Svenljunga) inför pilotprojektet.

Styrgruppens bedömning är att det ej behövs göras någon ny riskanalys i implementeringsprojektet. Eventuella nya aspekter/frågor som uppkommer vid det fortsatta utvecklings- och implementeringsarbetet, avseende risker ur patientsäkerhets- och arbetsmiljöperspektiv, kommer att uppmärksammas och vid behov hanteras via dialog med projektets styrgrupp.

Förväntade resultat



- I samtliga 8 kommuner i Närvårdsamverkan Södra Älvsborgs område erhåller små barn med utvecklingsrelaterade funktionsavvikelser och deras närstående tidiga, samlade och samordnade insatser av hälso- och sjukvård och kommun.
- Samtliga 8 kommuner arbetar efter modellen ”Tidig upptäckt, tidiga insatser” vid implementeringsprojektets slut*. Detta innebär att det i varje kommun då ska finnas tillgång till småbarnsteam, med ett samlat tvärprofessionellt och tvärssektoriellt omhändertagande för kartläggning/bedömning, tidiga samordnade insatser samt fortsatt uppföljning. Småbarnsteamens arbetssätt är väl förankrade i berörda verksamheter och form för styrning av arbetet är tydligt fastställd.

* Gällande tidsplanen bör benämnas att det råder en stor osäkerhet kring i vilken takt spridnings- och implementeringsarbetet i de 6 återstående kommunerna kommer att kunna ske. Den från början satta tidsplanen på ett år har utökats och projektet löper nu över två år.



Leverans och utvärdering

- Som beskrivs under rubrik Genomförande kommer utvärdering att ske löpande i arbetsprocessen tillsammans med berörda verksamheter enligt PDSA-struktur.
- Dialog kommer också att föras med projektets styrgrupp avseende behov av skriftlig rapporter till styrgrupp och DPS med sammanfattning av hur arbetssätt utvecklats vid spridnings- och implementeringsarbete och vad utvärdering visar efter implementering i Borås kommun. Då Borås är en stor kommun och förutsättningarna därmed skiljer sig åt från kommunerna Mark och Svenljunga kan en rapport vara givande för det vidare implementeringsarbetet i Södra Älvsborg. Det ligger också i det lokala arbetets intresse att fortsätta följa hur de nya arbetssätten fungerar ur såväl patient- som medarbetarperspektiv i Södra Älvsborg framgent.
- Karin Berg, regionalt processtöd från RBU:s programgrupp, kommer att för RBU:s räkning sammanställa en rapport avseende den samlade erfarenheten från RBU:s breddningspiloter "Tidig upptäckt, tidiga insatser" med fokus på utveckling, lärande och synergier ur ett regionalt perspektiv. Föreliggande arbete med spridning och implementering i Södra Älvsborg kommer att ge mycket viktiga lärdomar till rapporten, som planeras levereras senast 2023 till RBU:s styrgrupp. Kontinuerlig dialog och återkoppling mellan Närvårdssamverkan Södra Älvsborg och RBU kommer naturligtvis också att föras under projektiden.